

O LOBO E OS GAITEIROS

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

NOME DO DOCUMENTO:	MPG_NoCa_0021_001_id710_D
AUDIO DE REFERENCIA:	MPG_NoCa_0021_001_id710.mp3
TIPO DE DOCUMENTO:	Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPONÍBLE:	Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora) Transcrición de texto
DURACIÓN:	0:03:04

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 1998
- **LOCALIZACIÓN:**
 - Lugar/ aldea/ barrio:**
 - Parroquia:** San vicente de Argozón
 - Concello:** Chantada
 - Provincia:** Lugo
 - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
 - Nome:** Francisco Vázquez Iglesias
 - Idade no momento da recollida:** 78
- **RECOLLEDOR/ORA:** Sandra Lorenzo Vázquez
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NO LIBRO “CONTOS GALEGOS DE TRADICIÓN ORAL” E NO “CATÁLOGO TIPOLÓXICO DO CONTO GALEGO DE TRADICIÓN ORAL”:**
 - Tipo:** Contos de animais
 - Subtipo:** Animais salvaxes e humanos
 - Referencia:** 168 AT

CONTEXTO

Durante a década de 1990 até os anos 2000, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos, dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que se encargaron de facer as recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizaron en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folklore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo : Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratrea.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, narración, animal salvaxe, lobo, gaiteiro

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Bueno, vouvos contar o que lle pasou [ós gaiteiros de Requeixo, que foron tocar á festa do Rendal en Camba]. Cando viñeron de volta pra Requeixo colleunos a noite no monte do Faro, e entón sentiron ouvear algo ós lobos e dixeron:

– Bueno, rapaces, témonos que recoller porque vámonos perder coa noite oscura que está, i andan os lobos ouveando d´arredor.

E dixo:

– Pois mira, estache a caseta do Fanado eí cerca e ímonos meter a ela que che ten palla e algunha leña pra nos quentar.

Bueno, pois seica alá atoparon a caseta, metéronse e acomodáronse cunha pouca palla que había e pecharon ben a porta. Pero intentaron durmir, pero non os deixaban, que sentían ouvear os lobos, e cada vez máis cerca. E entonces dixeron:

– Bueno, pois vamos facer lume e asegurar ben a porta pra que non nos vaian tirar a porta, que eiquí estamos seguros e pasámos a noite.

E, ó pouco tempo, sentiron que os lobos andaban arrebuñando na porta pra entrar e dixeron:

- Non hai cuidado que a porta está ben segura, e vámoslle poñer unhos paos pra reforzala pa que non podan entrar e eiquí estamos deica a mañán.

Pero, ó pouco tempo, un dos lobos saltou ó tellado – era pequeno – e empezou a escarramexer as tellas coas pezuñas, e nós víamolo por debaixo das lapas do tellado brillarlle os ollos, e todo afanoso por entrar. Encontes houbo un momento que saltou outro lobo: xa estaban dous lobos na cima do tellado intentando virse a nós. Entón lle dixo o maestro:

- Bueno, rapaces, chegounos a hora. Collede, e o máis que se poda, vamos toca-la muiñeira de Chantada para nos despedir siquera con alegría.

E, efectivamente, puxémonos: cada un petou o que pudo no tamboril e nas gaitas e cando acabamos a muiñeira de Chantada e pensamos que ibamos ser presas dos lobos, había un silencio... E, qué pasou? Que se conoce que co ruído das gaitas, e o bombo e o tamboril espantáronse os lobos e fuxiron. E entonces fixemos outra vez o lume, arrechámonos alí e hasta a mañá seguinte, que fui día e pudemos ver xa, desde a cima do monte, o Requeixo pra baixar.

E así nos pasou unha noite cos lobos no Faro.